

## VZÁJOMNÉ DORUČOVANIE VYJADRENÍ ÚČASTNÍKOV KONANIA V KONTEXTE ZÁSADY KONTRADIKTÓRNOSTI KONANIA

**Zásadu kontradiktórnosti konania nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie, na základe čoho možno dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade účastníka konania bola jeho možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany naozaj reálne zmarená a tým jeho pozícia účastníka konania objektívne oslabená.**

*(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 392/2018 zo 16. októbra 2018)*

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. októbra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., zastúpeného spoločnosťou Advokáti Müller § Dikoš, s. r. o., Závodská cesta 3911/24, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Igor Müller, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To 64/2016 z 18. augusta 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 54/2017 zo 14. marca 2018 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť J. K. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2018 doručená sťažnosť J. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou Advokáti Müller § Dikoš, s. r. o., Závodská cesta 3911/24, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Igor Müller, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 64/2016 z 18. augusta 2016 (ďalej len „namietaný rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 54/2017 zo 14. marca 2018 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) z 29. marca 2016 sp. zn. 23 T 41/2014 uznaný vinným zo spáchania trestného činu poškodzovania veriteľa podľa ustanovení § 256 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). O odvolaní, ktoré sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal, krajský súd rozhodol namietaným rozsudkom, ktorým zrušil prvostupňový rozsudok iba v častiach

výrokov o treste a o náhrade škody, kde výrok o treste nahradil vlastným rozhodnutím, ktorým odsúdil sťažovateľa k podmiennečnému trestu odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov s určením skúšobnej doby vo výmere jedného roka. Dovolanie sťažovateľa uplatnené proti uvedenému druhostupňovému rozhodnutiu bolo namietaným uznesením najvyššieho súdu podľa ustanovení § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietnuté.

3. Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu v prvom rade dôvodí, že sa k podanému dovolaniu, ktoré uplatnil proti namietanému rozsudku, vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Martin (ďalej len „prokurátor“), pričom obsah tohto vyjadrenia mal byť podľa tvrdenia sťažovateľa použitý aj samotným najvyšším súdom na podporu jeho argumentácie o odmietnutí podaného dovolania. Sťažovateľ namieta, že ani jemu a ani jeho obhajcovi nebolo predmetné vyjadrenie prokurátora doručené, a teda nemal možnosť sa s ním oboznámiť a zaujať k nemu stanovisko. V takomto postupe sťažovateľ vidí porušenie princípov rovnosti zbrani a kontradiktórnosti konania, a teda jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci označenej námietky odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj na judikatúru ústavného súdu, ktorá právo účastníka konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov považuje za súčasť práva na spravodlivé súdne konanie zdôrazňujúc pritom, že je konkrétny dopad nedoručeného stanoviska na rozhodnutie súdu iba málo dôležitý, pretože je na účastníkoch konania, aby posúdili, či sa budú, alebo nebudú k dokumentu vyjadrovať.

4. V ďalšej argumentačnej časti sťažnosti sťažovateľ prezentujúc podrobné námietky, ktoré v podstate kopírujú argumenty uplatneného dovolania, dôvodí, že podľa jeho názoru dospel najvyšší súd v namietanom uznesení k záverom, ktoré je potrebné vo vzťahu k sťažovateľovým dovolacím námietkam považovať za svojvoľné a arbitrárne, a tak ústavne neudržateľné.

5. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu, tieto rozhodnutia zrušil, vrátil vec sťažovateľa krajskému súdu na nové konanie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

## II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu, na základe ktorého bol v spojení s prvostupňovým rozhodnutím uznaný vinným z trestného činu poškodzovania veriteľa podľa ustanovení § 256 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona a právoplatne odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody vo výmere šiestich mesiacov, ako aj namietaným uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa podané proti namietanému rozsudku.

9. Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010). V zmysle uvedeného sa preto ústavný súd zaoberal aj námietkami porušenia označených článkov ústavy a dohovoru uplatnenými vo vzťahu k označenému rozhodnutiu krajského súdu, ktoré bolo napadnuté dovolaním sťažovateľa a dovolacím súdom posúdené ako neprípustné.

10. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). Ústavný súd v zmysle uvedeného pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti obsahu namietaného uznesenia najvyššieho súdu s limitmi dotknutých článkov ústavy a dohovoru.

11. Ústavný súd sa v prvom rade oboznámil s obsahom namietaného uznesenia najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru. Najvyšší súd v úvode odôvodnenia svojho rozhodnutia interpretoval sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod, teda ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia), kde uviedol, že pri posudzovaní opodstatnenosti tvrdení o naplnení tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečnými skutkovými zisteniami, ktoré vo veci ustálili konajúce súdy nižšieho stupňa a teda dôvodom dovolania podľa tohto ustanovenia nemôžu byť námietky skutkové. Najvyšší súd na tomto mieste vysvetlil, že za takéto skutkové námietky treba považovať námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Ďalej najvyšší súd sťažovateľovi ozrejmil, že pod nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku treba rozumieť situáciu, keď je skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nejde o trestný čin, alebo keď skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený je uznaný vinným z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Najvyšší súd zhmul, že podstatou správneho právneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný pod správnu

skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len nesprávna subsumpcia napĺňa predmetný dovolací dôvod.

12. K námietke sťažovateľa o nesprávnom použití okolnosti podmieňujúcej uplatnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty vo veci sťažovateľa najvyšší súd uviedol, že hranica značnej škody, ktorá bola v prípade sťažovateľa skutkovou okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby predstavovala k 31. decembru 2005 sumu 22 903,80 € (690 000 Sk), pričom konajúce súdy v skutkovej vete ustálili výšku spôsobenej škody sumou 19 636,87 €, ktorá nedosahuje určenú hranicu značnej škody. Najvyšší súd v tomto kontexte argumentoval, že ide iba o pochybenie formálne, keď okresný súd síce uviedol v skutkovej vete nesprávnu výšku škody, no správna výška spôsobenej škody ustálenej v trestnom konaní bola náležite špecifikovaná v odôvodnení rozsudku okresného súdu, pričom predstavovala sumu 863 102,15 Sk, kde okresný súd túto sumu správne prepočítal menovým kurzom EUR/SK aktuálnym v rozhodnom čase a prepočítaná suma dosiahla výšku značnej škody podľa Trestného zákona platného do 31. decembra 2005.

13. V ďalšom bode odôvodnenia svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol: „*Ďalšou námietkou, ktorou obvinený spochybnil naplnenie skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, pretože samo odstránenie majetku dlžníka nepostačuje na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu, ale toto odstránenie majetku dlžníka musí mať zároveň za následok aspoň čiastočné zmarenie uspokojenia veriteľa, teda aspoň čiastočnú faktickú nevykonalnosť veriteľovej pohľadávky, najvyšší súd dôvodí, že práve postupné odstránenie majetku obvineného-rozdelenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prevod majetku na spoločnosť K., predaj podniku spoločnosti P., stratené účtovníctvo obvineného, ktoré podľa jeho výpovede odovzdal spoločnosti B., ktorá nevystupovala ako zmluvná strana pri predaji podniku, je priam ukážkovým konaním obvineného, ktoré malo za následok zmarenie uspokojenie veriteľa. Nie je pravdou, že veritelia sa nedomáhali vymoženiu svojich pohľadávok inak ako trestnou cestou. O tejto skutočnosti svedčí aj fakt, že v spise sa nachádzajú výzvy na úhradu pohľadávok s pokusom o zmier (č. 1. 360-361), platobné rozkazy Krajského súdu v Žiline z 18. septembra 2000 sp. zn. 14Cb 285/00 (č. 1. 364-365), 14Cb 286/00 (č. 1. 368-369), 14Cb 287/00 (č. 1. 372-373), 14Cb 288/00 (č. 1. 376-377), návrhy na začatie exekučného konania, ktoré sa viedli u J. L., Exekútorový úrad v M. pod č. Ex 89/01, Ex 90/01, Ex 91/01 a Ex 92/01 (č. 1. 364-379), urgencie na zaplatenie dlhu (č. 1. 415-418). Voči vyššie uvedeným exekúciám obvinený J. K. podal námietky, ktoré však boli súdom zamietnuté (č. 1. 390-401) práve preto, že obvinený nevedel vierohodne doložiť zmluvu o predaji podniku na spoločnosť P., čím bola spochybnená jeho pasívna procesná legitímácia v týchto exekučných konaniach. Na základe uvedeného je teda zrejmé, že poškodené spoločnosti využili svoje oprávnenia na vymoženie dlžnej sumy od obvineného, ktorý ako živnostník ručil celým svojím majetkom, avšak neúspešne práve kvôli vyššie spomínaným úkonom obvineného, ktorými sa zbavil svojho majetku, čím naplnil skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, preto najvyšší súd nemôže prihliadať na túto námietku obvineného.“*

14. Najvyšší súd ďalej dôvodil: „*Námietka obvineného, že rozdelenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nemalo vplyv na uspokojenie pohľadávok voči veriteľom, pretože na obvineného prešli všetky aktíva a pasíva podnikateľského subjektu J. K..., pričom celkový majetok firmy prevyšoval záväzky o sumu 652.984,- Sk, čo je suma prevyšujúca výšku neuhradených faktúr voči španielskym spoločnostiam je nepravdivá a účelová. Nemožno sa*

*stotožniť s názorom obvineného resp. jeho obhajcu, že výška neuhradených faktúr bola 19.636,87,- €, čo predstavuje 591.580,35,- Sk, pretože výška neuhradených faktúr predstavovala sumu 863.102,15,- Sk, čiže už v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli pasíva obvineného vyššie ako aktíva. Obvinený, resp. jeho obhajca nemôžu preratúvať dlžné sumy konverzným kurzom 30,126 SKK/EUR, pretože v čase vzniku dlžných súm ako aj vyporiadania BSM boli konverzný kurz SKK/EUR vyšší (43,95SKK/EUR) ako bol stanovený pri prechode Slovenskej republiky na menu Euro v roku 2009. Najvyšší súd teda nemôže prihliadať ani na túto námietku obvineného.“*

15. Najvyšší súd v závere odôvodnenia napokon argumentoval: „*K námietke obvineného o použití materiálneho korektívu a uplatnení princípu ultima ratio najvyšší súd zastáva stanovisko, že povinnosťou súdov bolo skúmať materiálny korektív, čo určite aj učinili, avšak je na úvahe vo veci činného súdu, či ho uplatnení alebo nie. V danom prípade išlo o spôsobenie značnej škody, čo eliminuje použitie materiálneho korektívu. Ako však uviedol vo svojom vyjadrení k dovolaniu prokurátor, súdy prihliadli na dĺžku konania, ktorá bola neprimerane dlhá, pri určení výšky trestu, čo bolo určitou satisfakciou pre obvineného. V prípade uplatnenia zásady ultima ratio je potrebné poukázať na vyššie spomínanú argumentáciu dovolacieho súdu o využití dostupných civilných prostriedkov zo strany poškodených spoločností, a preto ani na túto námietku nie je možné prihliadať.“*

16. Z obsahu namietaného uznesenia vyplýva, že sťažovateľovi bola zo strany najvyššieho súdu poskytnutá náležitá interpretácia aplikovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda bol náležite ozrejmeneý obsah dovolacieho dôvodu, ktorý sťažovateľ uplatnil vo svojom dovolaní. Sťažovateľovi bolo v odôvodnení namietaného uznesenia jasne vysvetlené, že námietky skutkového charakteru nemožno pod predmetný dovolací dôvod subsumovať. Až na jednu čiastkovú námietku (pozri bod 12 odôvodnenia tohto uznesenia) boli námietky, ktoré sťažovateľ v podanom dovolaní prezentoval a ktorým sa najvyšší súd nad rámec svojej prípustnej prieskumnej právomoci „venoval“ (tak ako to je uvedené v bodoch 13, 14, 15 odôvodnenia tohto uznesenia) námietkami smerujúcimi proti skutkovým záverom konajúcich súdov, ktoré dovolací súd nepreskúmava a nemôže meniť. Vzhľadom na uvedené sa záver najvyššieho súdu o nesplnení dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vo vzťahu k predmetným námietkam ústavnému súdu nejaví ako arbitráry.

17. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o nesprávnom použití okolnosti podmieňujúcej uplatnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty vo veci sťažovateľa, najvyšší súd síce konštatoval pochybenie konajúcich súdov, vyhodnotil ho však iba ako pochybenie formálne (spôsobené nesprávnym výpočtom), keďže v odôvodnení rozsudku okresného súdu špecifikovaná suma škody podložená dôkazným stavom trestného konania bola ustálená vo výške zodpovedajúcej značnej škode podľa aplikovaného Trestného zákona. S odkazom na ustanovenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody podľa odseku 1 písm. i) Trestného poriadku nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, najvyšší súd uzavrel, že toto formálne pochybenie nemá vplyv na postavenie sťažovateľa a námietku vyhodnotil ako takú, ktorá nenaplní uplatnený dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Právny záver najvyššieho súdu o neopodstatnenosti predmetnej námietky sťažovateľa je podľa názoru ústavného súdu logicky zdôvodnený a opiera sa o aplikáciu a interpretáciu relevantnej právnej úpravy, ktorá nijako nepopiera jej účel a zmysel.

18. Vzhľadom na zistenia uvedené v bodoch 16 a 17 odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov sťažovateľom namietaného uznesenia najvyššieho súdu, pričom ich hodnotí ako ústavne konformné a zlučiteľné so sťažovateľom označeným čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta aj to, že k zásahu do jeho označených práv došlo aj postupom najvyššieho súdu, ktorý mu nedoručil vyjadrenie príslušného prokurátora k ním uplatnenému dovolaniu. Sťažovateľ takýto postup vníma ako porušenie princípov rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania. Ústavný súd sa na účel posúdenia tejto čiastkovej námietky sťažovateľa oboznámil s obsahom predmetného vyjadrenia prokurátora a tiež so súvisiacimi relevantnými okolnosťami veci.

20. Z obsahu spisového materiálu okresného súdu vzťahujúceho sa na posudzovanú vec sťažovateľa ústavný súd zistil, že po doručení dovolania sťažovateľa Okresnej prokuratúre Martin (ďalej len „okresná prokuratúra“) prokurátor okresnej prokuratúry reagoval na podané dovolanie predložením svojho vyjadrenia, ktoré doručil okresnému súdu 24. júla 2017. Okresný súd vyjadrenie prokurátora sťažovateľovi nedoručil a 13. septembra 2017 predložil uplatnené dovolanie najvyššiemu súdu. Predmetné vyjadrenie prokurátor nedoručoval sťažovateľovi ani najvyšší súd.

21. Vo svojom vyjadrení k dovolaniu sťažovateľa prokurátor okresnej prokuratúry uviedol: *«Som toho názoru, že rozsiahle dovolanie, resp. jeho argumentačný obsah nenapĺňa dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tak ako to odôvodnenie podaného dovolania proklamuje, v nadväznosti na čo som názoru, že je potrebné toto postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť. Podané dovolanie podstatnou časťou svojho obsahu hodnotí dôkazy vykonané konajúcimi súdmi, ktoré hodnotí (aj s poukazom na „civilné“ právne normy) inak ako učinili súdy, ktoré vo veci konali a rozhodovali, teda zaoberá sa skutkovými zisteniami. Všetky podstatné skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, boli predmetom súdnych rozhodnutí vydaných v tejto trestnej veci. Rovnako tak, konajúce súdy, keďže dospeli k odsudzujúcim rozsudkom hodnotili aj „závažnosť“ súdených skutkov, v zmysle zák. č. 140/1961 Zb. Trestný zákon, v znení účinnom do 31.12.2005, teda ani v tejto časti argumentácia dovolania nie je opodstatnená. K porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, ako uvádza dovolanie, je potrebné uviesť, že skutočne dĺžka trestného konania v tomto prípade bola viac ako neúmerne dlhá, zároveň je potrebné dodať, že v tejto časti bola „prejavená“ satisfakcia vo forme výšky uloženého trestu odsúdenému.»*

22. V odôvodnení namietaného rozsudku krajský súd ako súd odvolací, ktorý svojím rozhodnutím korigoval trest uložený sťažovateľovi prvostupňovým rozhodnutím, uviedol: *„Za dôvodnú považoval krajský súd odvoláciu námietku obžalovaného týkajúcu sa dĺžky trestného konania v predmetnej veci. Je nesporné, že trestné konanie je vedené od roku 2003, pričom v čase rozhodovania krajského súdu trvalo viac ako 13 rokov. Krajský súd považuje za opodstatnené aj tvrdenie obžalovaného, že dĺžku tohto trestného konania nezavinil on. Preto sa krajský súd stotožňuje s názorom obžalovaného, že takáto doba trestného konania nezodpovedá požiadavke spravodlivého prejednaní veci v primeranej lehote. Nesporne počas celej tejto doby - teda dlhšej ako 13 rokov trval u obžalovaného stav právnej neistoty. Za takýchto okolností dospel krajský súd k záveru, že obžalovanému by sa malo dostať určitého zadosťučinenia, ktoré možno v predmetnej veci podľa názoru krajského súdu vyjadriť znížením trestnej sadzby pod jej dolnú hranicu postupom podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, a to vzhľadom na pomery obžalovaného. Krajský súd potom na základe odvolania obžalovaného zrušil v napadnutom*

rozsudku výrok o treste a sám postupom podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. rozhodol o uložení trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého mu podmiennečne odložil a určil mu skúšobnú dobu vo výmere 1 rok. Takýto postup krajského súdu je, ako bolo už vyššie konštatované, odôvodnený najmä neprimeranou dĺžkou trestného konania, na ktorú poukázal v odvolaní aj obžalovaný.“

23. V podanom dovolaní sťažovateľ k otázke neprimeranej dĺžky vedeného trestného konania uviedol: „I ďalšie kritériá, podľa ktorých sa v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 posudzuje stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť a ktoré prvostupňový a odvolací súd dostatočným spôsobom nevyhodnotili, tiež s poukazom na absolútne neprimeranú dĺžku trestného stíhania presahujúcou 13 rokov, vedú k záveru, že v danom prípade bol stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť nepatrný, a teda v zmysle § 3 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 nejde o trestný čin. Uplynutie doby viac ako 17 rokov odo dňa skutku je možné z hľadiska práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd považovať za extrémny prípad, ktorý odôvodňuje zastavenie trestného stíhania, najmä ak sa pre správanie obvineného dĺžka vedenia trestného stíhania neovplyvnila. Dobu dlhšiu ako 17 rokov nie je možné považovať za súladnú s právom obvineného na prejednanie jeho veci v primeranom čase. Z uvedených dôvodov teda nemožno v konkrétnom prípade túto lehotu považovať za primeranú lehotu na ukončenie trestného konania (Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 236/2011-13 zo dňa 16.6.2011).“

24. Ústavný súd konštatuje, že je nespochybniteľným faktom, že sťažovateľovi nebolo vyjadrenie prokurátora k ním uplatnenému dovolaniu doručené. Ústavný súd však súčasne zdôrazňuje, že zásadu kontradiktórnosti konania nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie, na základe ktorého hodnotenia možno dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade účastníka konania bola jeho možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany naozaj reálne zmarená a tým jeho pozícia účastníka konania objektívne oslabená. Z predchádzajúcich bodov odôvodnenia tohto uznesenia (bod 21, 22 a 23) jasne vyplýva, že časť vyjadrenia prokurátora obsahuje iba všeobecné konštatovanie (bez konkretizácie vecných argumentov), že dovolanie sťažovateľa nenapĺňa uplatnený dovolací dôvod, pretože obsahuje iba neprípustné námietky smerujúce voči skutkovým záverom. V ďalšej časti je obsah vyjadrenia prokurátora, na ktorý poukazuje aj samotný sťažovateľ, absolútne totožný s argumentáciou krajského súdu, ktorú tento prezentoval v namietanom rozsudku v rámci svojich záverov o korekcii výšky uloženého trestu z dôvodu neprimeranej dĺžky vedeného trestného konania. Súčasne je zrejmé, že presne na túto argumentáciu krajského súdu reagoval sťažovateľ v podanom dovolaní. Sťažovateľ teda na obsah argumentácie prokurátora, ktorý len kopíroval vo svojom vyjadrení časť obsahu odôvodnenia namietaného rozsudku, de facto reagoval. V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu pritom sťažovateľ napáda fakt, že mu vyjadrenie prokurátora nebolo doručené a nemal možnosť sa k nemu vyjadriť iba v abstraktnej rovine, bez toho, aby bližšie špecifikoval, aké ďalšie relevantné argumenty (okrem tých, ktoré už na tému neprimeranej dĺžky konania uviedol v samotnom dovolaní) potenciálne mohol a chcel uviesť na podporu uplatneného dovolacieho dôvodu. Námietku sťažovateľa o porušení zásady kontradiktórnosti konania tak ústavný súd hodnotí vzhľadom na uvedené okolnosti veci ako účelovú a neopodstatnenú.

25. Pokiaľ ide o formulovanú námietku porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že sa sťažovateľ v celom rozsahu

sťažnostnej argumentácie venuje iba namietanému uzneseniu najvyššieho súdu, teda dovolaciemu rozhodnutiu, pričom vo vzťahu k namietanému rozsudku krajského súdu sťažovateľ neprezentuje žiadnu argumentáciu, v predmetnej časti tak sťažnosť neobsahuje žiadne odôvodnenie, ktoré je jednou zo všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 210/09, III. ÚS 32/2011).

26. Vychádzajúc z uvedených záverov, ústavný súd posúdil pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti formulovaného porušenia označených práv namietaným uznesením najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú a v časti formulovaného porušenia označených práv namietaným rozsudkom krajského súdu ako nesplňajúcu zákonom predpísané náležitosti. Vzhľadom na uvedené sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.